

Svenska
Båtunionen

Årets digitala miljökonferens börjar strax!

Svenska Båtunionen

Genomgång av funktioner i Zoom

- Ändra ditt namn i deltagarlistan genom att peka på ditt namn och klicka på knappen som då visas
- För att få fram deltagarlistan, klicka på “Participants” i verktygsraden längst ned
- Ta fram chat-funktionen för att kunna ställa frågor i chatten
- Välj gärna “Speaker view” för att se den som talar i större bild

Varmt välkomna till årets miljökonferens!

Carl Rönnow, sakkunnig inom miljö- och hållbarhetsfrågor på Svenska Båtunionen

Svenska Båtunionen

Program

18:35 Aktuella miljöfrågor

18:55 Referat från Nationella Båtmiljökonferensen i Marstrand

19:10 Avfallshanteringsplaner – inlämnade och klara?

19:40 PAUS

19:50 Livscykelanalys för att reducera klimatbelastning från fritidsbåtar

20:20 Varför har vissa båtbottnfärger fått säljförbud och vad är på gång?

20:50 Avslut

- Stäng av mikrofon och kamera vid behov (om det laggar)
- Skriv frågor i chatten
 - Vi svarar på frågor i slutet av varje föredrag samt i slutet av konferensen
- Presentationen kommer att läggas upp på Svenska Båtunionens hemsida
- En Q&A kommer att sammanställas och läggas upp på hemsidan, så att ni får svar på era frågor om vi inte hinner svara under konferensen
- Konferensen spelas inte in

Svenska Båtunionen

- 917 båtklubbar
- 184 000 medlemmar
- 22 regionala förbund
- En av världens största båtlivsorganisationer

Svenska Båtunionen

Svenska Båtunionens miljökommitté

- Åtta ideellt engagerade personer
- Verkar för att öka miljömedvetenheten och minska miljöpåverkan, bidra med stöd och kunskap samt representation och påverkan
- Stöttar båtförbundens miljösamordnare
- Miljökonferenser
- Miljöpris
- Hans Johansson, ordförande miljökommittén

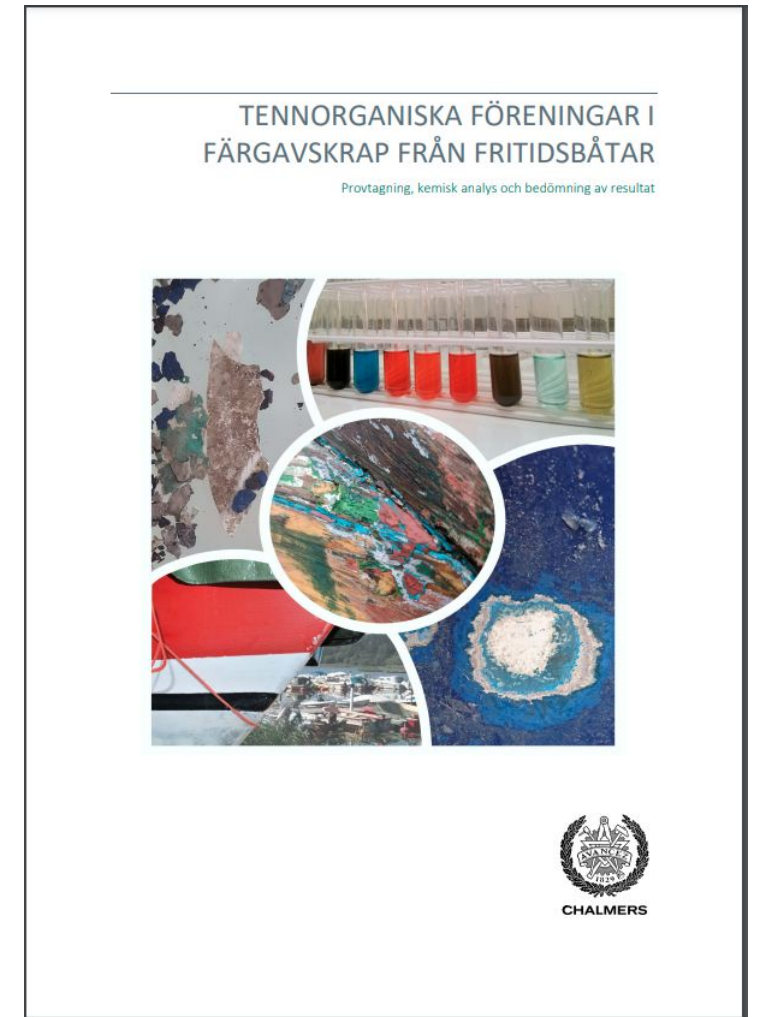
Aktuellt just nu

- Egenkontroll för fritidsbåtshamnar
 - Klar under 2024
- Nya riktlinjer för båtbottentvätt
 - Remissrunda i mars, troligtvis klar till sommaren

Aktuellt just nu

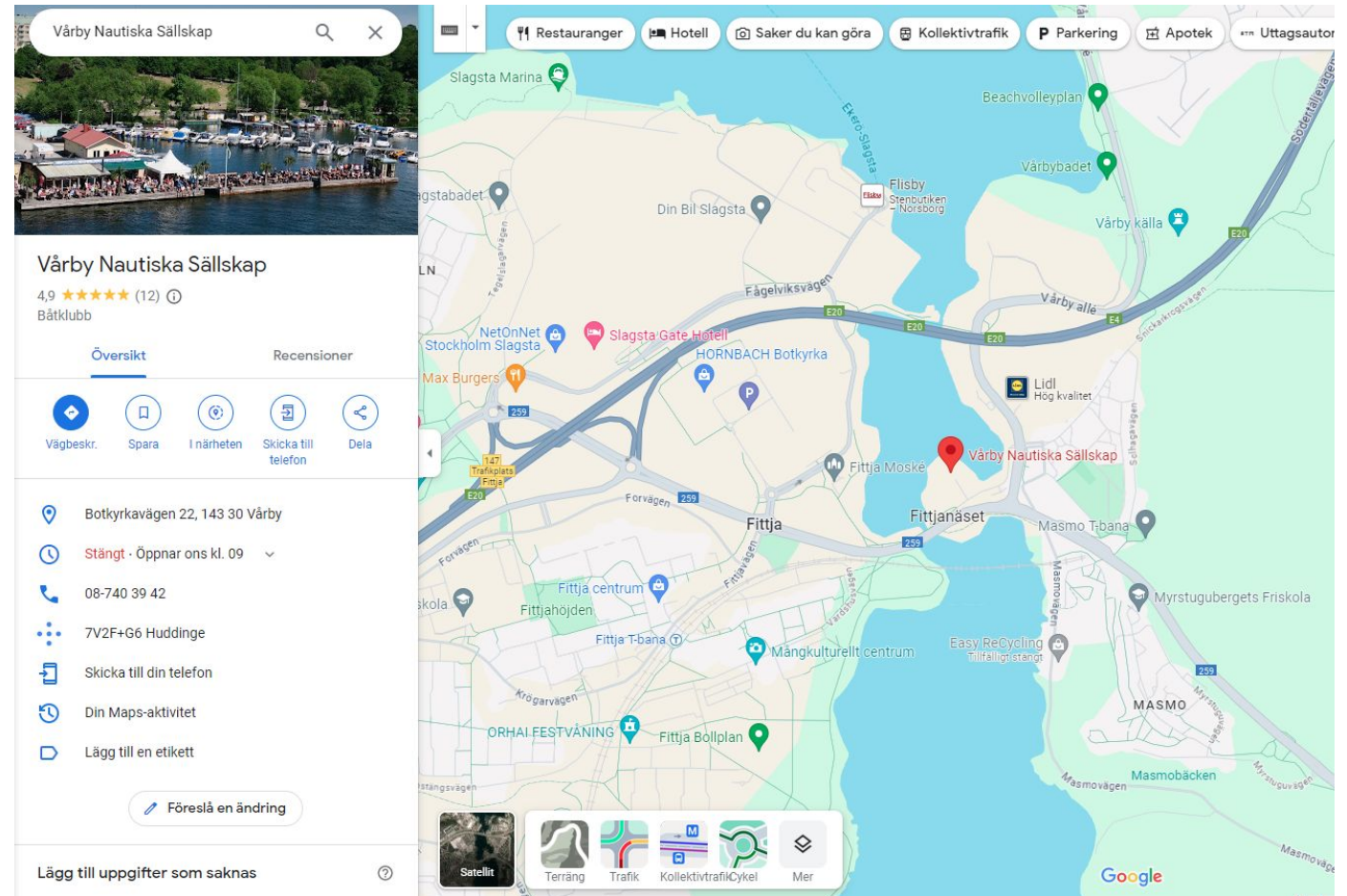
- Ny handbok för skrapprover
 - Kommer att fungera som vägledning tillsammans med handboken för XRF som blev klar 2023
 - Vi börjar närma oss ett "när"
 - Fokus på tennorganiska föreningar och inte bara TBT
 - Analyspaket för TOF är på gång i samarbete med ALS Scandinavia AB – förhoppningsvis klart under våren
 - [Länk till rapporten](#)

Aktuellt just nu

➤ Juridiska frågor – fallet med Vårby Nautiska Sällskap

- Helt vanlig klubb, ca 70 båtplatser
- Ligger i Mälaren,
- Huddinge kommun

Föreläggande mars 2023

Föreläggande om förbud samt avgift

Beslut

Bygglovs- och tillsynsnämnden beslutar:

1. Vårby Nautiska Sällskap (802401-9666) förbjuds att tillåta sjösättning av de båtar som uppvisade mer än 1000 ug/cm² koppar i genomsnitt, enligt inskickade resultat den 15 februari 2023. Förbudet gäller tills dess att bottenfärgen på båtarna är avlägsnad.
2. Båtbottenfärgen enligt beslutspunkt 1 ska avlägsnas på ett miljömässigt godtagbart sätt och tillvägagångssättet ska granskas av Vårby Nautiska Sällskaps styrelse innan skrapning eller blästring inleds.
3. Avlägsnad båtbottnen färg ska samlas in och lämnas på återvinningscentral.

Beslutet överklagades.

Länsstyrelsen avslog överklagandet av punkt 1, men upphävde punkt 2 och 3 med hänvisning till att beslutet inte var riktat mot rätt adressat.

Vårby Nautiska godtog punkt 1 och överklagade inte.

Föreläggande februari 2024

Förbud att tillåta förtöjning av båtar med biocidfärg samt föreläggande om dokumentation

Beslut

Bygglovs- och tillsynsnämnden beslutar att Vårby Nautiska Sällskap (802401-9666) :

1. Förbjuds att tillåta förtöjning av båtar målade med båtottenfärger som innehåller biocider vid båtklubbens brygga. För att erhålla båtplats vid båtklubbens bryggor ska båtklubbens medlemmar uppvisa underlag som visar att båtskrovet är fritt från båtottenfärger som innehåller biocider.
2. Skriftligen ska dokumentera de underlag som visar att båtarna som tillåts förtöjas vid båtklubbens bryggor är fria från biocidfärg. Dokumentationen ska finnas tillgänglig att visa upp på begäran av tillsynsmyndighet.

Beslutet överklagades.

Länsstyrelsen avslag överklagandet (idag!)

Men frågan om vem som är rätt adressat och vem som har faktisk och rättslig rådighet är fortsatt superviktig, dvs vilka rättigheter/förpliktelser båtklubben vs båtägaren har.

Fortsättning följer..

Var inte rädda för att överklaga!

- Vi märker att fler och fler båtklubbar får beslut från tillsynsmyndigheterna, ibland på oklara grunder
- Får ni ett beslut – meddela gärna ert regionala båtförbund och SBU:s miljökommitté om det är miljörelaterat
- Glöm inte att ni alltid har rätt att överklaga ett beslut
 - MEN, det måste göras inom 3 veckor. Tiden är därför kritisk (ffa vintertid)
 - Överklagan görs till länsstyrelsen och kostar inget
 - Vi hjälper gärna till i, mån av tid, att skriva och agera bollplank

Genom att meddela oss får vi en ökad förståelse om vad som är aktuellt - och då har vi också möjlighet att arbeta mer proaktivt med stödmaterial mm.

Inspektionsrapport

Tillsynsmyndigheten kommer att ta ut en avgift för både inspektionsrapport och beslut/föreläggande.
Le och var glad.

Beslut/
föreläggande

Är ni osäkra på vad som avses i en inspektionsrapport eller beslut?
Fråga kommunen eller SBU!

- Tillsyn av verksamhetens egenkontroll
- Anmärkningar ska åtgärdas till nästkommande tillsynstillfälle/angivet datum
- Kan inte överklagas

- Beslut/föreläggande fattas (oftast) om en kontrollpunkt i inspektionsrapporten inte är åtgärdad till nästkommande tillsynstillfälle/angivet datum
- Kan alltid överklagas, instruktioner för överklagan ska alltid bifogas beslutet. Överklagande sker till länsstyrelsen
- Beslut kan via delegation fattas av inspektör, chef eller nämnd
- Kan förenas med vite

Intygsmall Ren båtbottnen

Detta intyg visar att den båt som anges nedan, har en ren båtbottnen som följer de regler som gäller för det vatten där båten har sin huvudsakliga förtöjningsplats.

Båtklubbar klassas som miljöfarlig verksamhet enligt Miljöbalken, och omfattas av Miljöbalken och dess tillhörande förordningar. Båtklubben, som är verksamhetsutövare, behöver också förhålla sig till internationell och europeisk lagstiftning.

Båtbottnenfärger regleras specifikt i AFS-förordningen (TBT), EU:s biociddirektiv och 29 kap 3 § 20 p. Miljöbalken. Regelverken anger att TBT är förbjudet i samtliga vatten och biocid innehållande båtbottnenfärg är förbjuden i insjöar och norr om Örskär.

Som verksamhetsutövare har båtklubben ett ansvar för att lagstiftningen efterlevs, och som en del av båtklubbens egenkontroll kan denna intygsmall användas.

Genom undertecknande av detta intyg försäkras medlemmen/båtagaren att uppgifterna är korrekta, ansvarar för eventuella felaktigheter och bär ansvar vid eventuell kontroll.

Medlem (för- och efternamn): _____

Medlemsnummer och båtmodell: _____

Signatur: _____

Datum: _____

Intygad av:

Klubbfunktionär (för- och efternamn, funktion): _____

Signatur: _____

Datum: _____

Ren båtbottnen påvisas genom:

☐ XRF mätning	☐ Sanerad båt
☐ Skrapprov	☐ Eget intygande
☐ Omålad båt	☐ Annat

Se baksida för förtydligande och exempel på de olika alternativen.

XRF-mätning

Mätning ska utföras med ett kalibrerat, och av Chalmers Tekniska Högskola kvalitetssäkrat, XRF-instrument för metallerna tenn, koppar, zink och bly på plast, trä eller metallskrov. Mätning ska ske på åtta punkter på skrovet och resultatet ska anges i enheten $\mu\text{g}/\text{cm}^2$.

För närvarande finns enbart ett föreslaget riktvärde för tenn (Sn) på $>100 \mu\text{g}/\text{cm}^2$ som indikerar förekomst av TBT. För övriga metaller, exempelvis koppar, hör med kommunens tillsynsenhet om vilka värden som gäller.

För bedömning av TBT, jämför den uppmätta tennhalten i de åtta mätpunkterna mot det föreslagna riktvärdet. Om tennhalten i mätpunkten överstiger $100 \mu\text{g}/\text{cm}^2$ ska ytterligare tre kontrollmätningar göras inom en radie på 10 cm. Om någon av dessa tre kontrollmätningar uppvisar tennhalter över $100 \mu\text{g}/\text{cm}^2$ anses det föreslagna riktvärdet ha bekräftats och indikation på TBT påvisas.

Skrapprov

Skrapprov tas på fyra punkter på skrovet, två på vardera sida, ner till gelcoat, trä eller metall. Avskrapad färg skickas in till ackrediterat laboratorium för analys av metallerna tenn, koppar, zink och bly. Resultat erhålles i mg/kg. Svenska Båtunionen har ett samarbete med ALS Scandinavia AB och beställning görs på www.kemiskanalys.se.

För närvarande saknas nationella riktvärden, men Svenska Båtunionen kan hjälpa till med tolkning av analysresultatet. Kontakta miljo@batunionen.se.

Omålad båt

Vid omålad båt räcker det med att göra en okulär kontroll.

Sanerad båt

Om båten uppges vara sanerad, kontrollera dokumentation som styrker detta. Exempelvis bilder, kvitton på egen saneringsutrustning eller faktura om båten har sanerats av ett företag.

Eget intygande

Exempelvis om båtens tidigare ägare meddelat att båten har sanerats men dokumentation saknas eller att båten är målad med enbart tillåten färg för det vatten där båten har sin huvudsakliga förtöjningsplats. Osant intygande kan ses som brott mot båtklubbens stadgar eller andra styrdokument i det fall krav på ren botten finns.

Annat

Exempelvis dokumentation från varv eller återförsäljare som styrker att båten är målad med tillåten färg för det vatten där båten har sin huvudsakliga förtöjningsplats.

Mätresultat, dokumentation m.m. kan med fördel biläggas denna intygsmall och sparas så länge som avsedd båt finns kvar på båtklubben och inom ramen för båtklubbens GDPR policy.

Denna intygsmall kan komma att uppdateras vartefter ny forskning eller myndighetsbeslut presenteras. Senaste version finns alltid på www.batunionen.se.

Referat från Nationella Båtmiljökonferensen i Marstrand

Lotta Rosenberg, Saltsjön–Mälarens Båtförbund

Svenska Båtunionen

Avfallshanteringsplaner

Lars Hultman, Nacka Båtklubb

Svenska Båtunionen

PAUS

19:40 – 19:50

Svenska Båtunionen

Livscykelanalys för att reducera klimatbelastning från fritidsbåtar

Tom Tveitan, fd Volvo Penta

Svenska Båtunionen

Varför har vissa båtbottnfärger fått säljförbud och vad är på gång?

Johan Helgesson och Katarina Malmberg, Kemikalieinspektionen

Svenska Båtunionen

Sammanfattning och avslut

Svenska Båtunionen

Tack för
ikväll!

Välkommen båtägare

Vårtips för ett
miljöanpassat båtliv →

Behöver båtbottnen
saneras? Läs mer om
olika metoder här! →

Hitta närmsta
båtbottentvätt! →

